

SUOMEN MIELENTERVEYSHOITOALAN LIITTO R.Y.
PL 130
00060 TEHY
www.smthl.net

TIEDOTE 28.5.2007, julkaistavissa heti

SMTHL:n hallitus on ottanut kantaa sosiaali- ja terveydenhuollon potilasoikeus- ja ammattipätevyysääntelyn tilasta ja "puoskarilain" tarpeesta käytyyn keskusteluun sekä "harmaiden terveys- ja koulutusmarkkinoiden" lieveilmiöihin. Erityisen haavoittuvassa asemassa olevia potilasryhmiä on suojeltava.

SMTHL: POTILAAN ASEMA "HARMAALLA TERVEYSSEKTORILLA" SELVITETTÄVÄ

Terveyspalvelujen monimuotoistuminen, "harmaiden terveysmarkkinoiden" kasvu ja psykiatristen hoitopalvelujen riittämättömyys aiheuttavat uusia haasteita terveydenhuollon ammattivalvonnalle, nimikesuojalla ja potilaan oikeusturvalle.

Hajautuvan palvelutarjonnan keskellä potilaan ja terveyspalvelujen kuluttajan voi olla vaikea tunnistaa hoitajan ammattipätevyyttä ja olla perillä oikeuksistaan, mistä yhtenä esimerkkinä on hoitotakuun puutteellinen toteutuminen mielenterveystyössä. Joskus asianmukaisen hoidon ja hoitoympäristön tai työntekijöiden pätevyyden takaamiseksi on tarvittu lääninhallitusten toimenpiteitä.

Valvotun yksityisen ja julkisen terveydenhuollon rinnalla on viime vuosina kasvanut valvomaton hoito- ja terveysala, "harmaat terveysmarkkinat". Kyse on osittain viihteellisistä hyvinvointipalveluista, osittain näennäistietoon, eriskummallisiin käsityksiin tai kulttuuristaisiin oppeihin perustuvista toiminnoista. Myös riskialttiita terveysvaikuttaisia menetelmiä harjoitetaan ilman terveydenhuollon pätevyyttä ja koulutetaan valvotun ammattiopetuksen ja tiedeyhteisöjen ulkopuolella. Palvelujen markkinoinnissa on havaittu kyseenalaisiakin terveysväittämiä ja epäselvää ammattinimikkeiden käyttöä. Jos valvomattomassa hoitotoiminnassa tapahtuu virhekohtelua, on potilaan oikeusturva heikko. Joissakin tapauksissa toimintaa on jatkettu siihen liittyneestä rikkomuksesta annetun tuomion jälkeenkin.

Suomen Mielenterveysseura lähetti ministeriölle kirjelmän 14.6.2005 virhekohtelua erilaisissa hoitotoiminnoissa kokeneiden oikeusturvan selvittämiseksi. Suomen Mielenterveysshoitoalan Liitto pitää SMS:n aloitetta ajankohtaisena.

SMTHL toivoo hallituksen selvittävän kuluttajien ja potilaiden aseman valvomattomissa hoitotoiminnoissa, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten psykiatrisen avun tarvitsijoiden, lasten ja vaikeasti sairaiden, osalta. Tässä yhteydessä tulisi myös tutkia mahdollisuuksia rajata terveysvaikuttaiset ja riskialttiit menetelmät viranomaisvalvottujen terveysammattilaisten käyttöön. Myös terveydenhuollon laillisuusvalvonnan resurssit, ammattihenkilöiden nimikesuojan kehittämistarpeet ja "harmaiden terveysmarkkinoiden" kuluttajakysymykset kaipaavat selvittämistä ja toimenpiteitä.

Suomen Mielenterveysshoitoalan Liiton hallitus 12.5. 2007

puheenjohtaja Harri Lipponen
harrilipponen-pispala@hotmail.com

lisätiedustelut: koulutuspoliittinen asiamies Harri Heikkilä
harri.i.heikkila@welho.com